

Муниципальное общеобразовательное учреждение
«Коркатовский лицей»

«УТВЕРЖДАЮ»

Директор лицея:

Михайлов С. И.

Приказ № 101

от 29.08.2019г.

«СОГЛАСОВАНО»

Зам. директора по УВР:

Анисимов А.В.

РАССМОТРЕНО
на заседании ВМО

Аркадьева НВ.

Рабочая программа

по родной (марийской) литературе

9 класс

*по программе Марий литератур; Тун школлан примерный
программе В.Т.Михайлов, П.А. Анакаев.-Йошкар-Ола: Марий
туныктыш институт, 2014.*

на 2019-2020 учебный год

Учитель-составитель: учитель марийского языка и литературы
высшей категории
Аркадьева Нина Вениаминовна

IX КЛАСС (51 шагат)

Лудаш да тунемаш – 23 шагат

Шке семын лудаш да канашаш – 3 шагат

Йылме лывыргыме паша – 6 шагат

Ешартыш жап – 2 шагат

Ончылмут

Марий сылнымутан литератур нерген умылымаш. Тудын виян толмо йыжынже-влак. Историй темылан возымо произведений-шамыч.

МАРИЙ СЫЛНЫМУТЫШТО КАЛЫКЫН КУГУ СОЦИАЛЬНЫЙ СОБЫТИЙ-ВЛАК ЖАПЫСЕ ИЛЫШЫЖЕ (18 шагат)

Я. Ялкайн. Илыш да усталык корныжо.

М. Горький ден Я. Ялкайн кокласе кыл (4 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Андрей Толкын» (посна ужаш-влак)

Элысе илыш кончышын кугу масштабан улмыжо, тудын марий ялышкат толын шумыжо. Повестьыште сүретлыме герой-влакын койыш-шоктышышт, ойго -куанышт, йўлашт, патриархальный илышын «помыжалтмыже», у саманын шўлышыжō марий ялыш, ешыш шынен пурымо. Мер илыш да марий кресаньыкын илышыже.

Произведенийын автобиографический сынан улмыжо.

Андрей Толкынын шуаралт, кушкын толмо корныжо, илышон-чалтышыжын вестўрлем виянмыже.

Андрей Толкын йыр улшо герой-влак: ачаже, аваже, Зайнит Эрай, Салек, Иван Алексеевич Унгаров, Борис Николаевич; Даулат, Русов, Мухамыттен.

Еш, ял, школ-коммун илыш.

Повестьыште калык илыш-йўла, фольклор да этнографий мате-риал.

Произведенийын йылме поянлыкше, чоналтмыже; сюжет корно.

М. Горький ден Я. Ялкайнын вашкылышт.

Литатур теорий: ойлымаш да повесть, нунын икгайлыкышт да ойыртемашт. Теме да идей. Биографий да автобиографий.

К. Коршунов. Илыш да усталык корныжо (4 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Аксар ден Юлавий»

Марий калыкын курымла вошт эртыше илыш йыжынже. Исто-рий кончыш да драмыште почын пуымо событий-влакын нравст-венный негызышт. Драматический событий-влак да айдемын пўрымашыже.

Марий князь Ялантай – шочмо калыкын ўшанже. Тудын илем-же – эрык верч кучедалме верын рўдыжō. Ялантайын шонымашы-же, ошкылжо, кугезе коча-влакын сугыныштлан, пўртўс вийлан ўшанымыже.

Курайын илыш деке ончалтышыже, позицийже.

Юлавий. Шўм-чон моторлыкшо, тўжвал сынже.

Аксар, Изерге, Тулбай – марий калыкын чолга эргышт.

Ўдырамаш-влакын илышыште верышт (Эчавий, Тойвий, Йылдавий).

Драмыште калык-влак кокласе пагалымашым ончыктымаш. Писательын марий ылыш-йўлам, айдемын койышыжым почын пуымыште мастарлыкше. Произведенийыште фольклор да этнографий материалын верже.

Кугезе марий калыкын шочмо мланде, эрык верч, социальный да политический тўрсыр, шыгыремдылмаш ваштареш кучедалмыже – пьесын тўн шонымашыже.

Драмын чоңалтмыже: завязке, действийын виян толмыжо, кульминаций, развязке. Кыдеж, сўрет, кончыш. Ремарке. Пьесын сложный планже.

Литератур теорий: драме, трагедий, комедий, нунын икгайлы-кышт да ойыртемашт. Произведенийын чоңалтмыже, сюжетше.

Шке семын лудаш да канашаш (1 шагат)

Н.М. Арбан. «Янлык Пасет».

Я. Ялкайн. «Андрей Толкын», «Ужар жап», «Ола».

(Тунуктышын темлымыже але тунемше-влакын ойырен на-лмышт почеш.)Н.

Ильяков. Илыш да усталык корныжо (5 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Нимучашдыме муро» («Опак Микита»)

«Опак Микита» – почеламут дене возымо роман. Тудын темы-же да содержанияйже.

Опак Микита – марий калыкын ойыртемайтше образше. Тудын нравственный негызше. Геройын шуаралт, кушкын толмо корныжо. Илышын калык да шочмэл деч ойыраш лийдыме улмыжо.

Сидыр Опак – ешвуй, Микитан ачаже. Ача да эрге кокласе кыл. Праско – тыглай марий ўдырамаш. Тудын ойго ден куанже, койышыжо, илышумылмашыже, шўм-чон моторлыкшо, портретше.

Торговой Ватю, Микаля, поп Арсентий.

Произведенийын лирико-эпический сынже (лирический да ав-торский чакналтыш-влак, исторический событий-влак).

Романын чоңалтмыже. Антитезе. Контраст йўн. Сылнылык ойыртема, калык ойпогын верже.

Литератур теорий: почеламут, поэме, почеламут дене возымо роман.

«Онтон Иван»

Кугу Ачамланде сар деч варасе ылыш ойыртема. Произведенийыште нўлталме проблеме-влак. Конфликтын негызше. Онтон Ивановын поро койышыжо, паша кумылжо, чын верч шогымыжо.

Писательын гражданский позицийже, нравственный проблеме-влакым, айдеме ылыш ойыртемаым почын пуымо мастарлыкше.

Семен Вишневский. Илыш да усталык корныжо (3 шагат) Лудаш да тунемаш «Пиал»

Произведенийыште сар ваштареш да тыныс ылыш верч кучедалме теме.

Поэмын тўн шонымашыже. Сар корным эртыше салтакын ылышыште айдемын верже нерген шонкалымыже, самырык туку-мым ончен куштымаште поро традиций кўлмў нерген проблемым нўлталмыже.

Поэмыште авторын позицийже. Геройын ылыш йыжынже да ойыртемаже.

Поэмын лирике сынан улмыжо: авторын чоншижмашыжым, шонымашыжым, психологийжым лирический геройын образше гоч почын пуымаш.

Поэмын чоңалтмыже: геройын исповедьше, сугынь мутшо, шонымашым калык ончык лукмыжо.

Йылме ойырте́м, сылнештарыме йӧн-влак. Содержанийым по-чын пуымаште лирике чакналтышын, танастарымашын, олицетво-ренийын, риторический йодышын да кугу кумыл дене каласымын (восклицаний) верышт.

Литератур теорий: лирический герой, литератур герой. Автор-повествовательын образше.

Шке семын лудаш да каңашаш (1 шагат)

В. Чалай. «Авамлан серыш».

С. Вишневский. «Шӱм гыч шӱмыш».

Муса Джалиль. «Мыйын мурем».

Мӧнгыштӧ лудаш темлыме книга-влак

К.И. Беляев. Патриотвлӓ. – Козьмодемьянск, 1950.

Б. Данилов. Миша-артиллерист. – Йошкар-Ола, 1968.

В. Иванов. Тӱтан. – Йошкар-Ола, 1965.

З. Каткова. Сар ок лий ыле гын... // Ончыко. – 1958. – №5. – С. 9 – 44.

Макс Майн. Салтакын ужмыжо. – Йошкар-Ола, 1967.

А. Мичурин-Азмекей. Россон чодыраште. – Йошкар-Ола, 1972.

Чалай Васлий. Пиал. – Йошкар-Ола, 1960.

КЫЗЫТСЕ МАРИЙ ЛИТЕРАТУРЫН ВИЯНМЕ ОЙЫРТЕМЖЕ (7 шагат)

Обзор урок (1 шагат)

Кызытсе марий литературын ончыл проблеме семын айдеме да обществе, пагытын нравственный негызше дене кылдалтше йодыш-влакым радамлымыже. Тудын у теме, герой да жанр формо, психологизм дене пойдаралтмыже, философий сынже, калыкын тӱняужмаш деке лишеммыже, публицистике йогынжо.

Прозын рӱдӧ жанр семын ойырте́малтмыже. Писатель-влакын марий калык илен толмо корнын «ош тамгаже-влак» деке мелын савырнымышт, тудын тӱняумылымашыжым, шкешам калыплалтмыжым да кушмо амалжым шымлымышт, шочмо йылмын, культурын тачысе азапше да ончыкылыкшо нерген чон вургыжын шон-калымышт. Марий поэт-влакын мерсото да политике илыш деке посна тӱткышышт, саманын сынжым, айдемын кӧргӧ тӱняжым келгынрак почын пуаш тыршымышт. Поэзийын публицистике сынже, элгӧргысӧ илыш йогыным у семын аклаш ӱжмыжӧ. Поэзийыште у сылнештарыме йӧн, стиль да жанр ойырте́м.

Драматург-влакын у темым да сылнымут формым кычалмышт. Нунын мер-политике илышын ситыдымашыжым, тӧрсыржым тӱжваке лукмышт, тудын вожшым почын ончыктымышт. Айдемым поро шӱм-чонан, яндар шонымашан лияш, ар почеш илаш ӱжмышт.

Кызытсе марий драматургийын калык историй, философий, мифологий да религий дене кылже. Сылнымут мастар-влакын традицийым у семын ончымышт.

Ю. Рязанцев. Илыш да усталык корныжо (1 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Ава шүм» («Түнә үмбалне шарлыше балладе»)

Произведенийын идейный содержанияйже. Поэтын курымашлык «Ава шүм» темым шочмо калыкын шинчаончалтышыже, шижма-шыж гоч почын пуымыжо. Каласкалыше геройын (герой-рассказчик) аван көргывийже, куатше да келге ушыж дене кугеш-ныме кумылжо.

Произведенийын трагический пафосшо, чоналтме да сылнылык ойыртемеже.

М. Илибаева. Илыш да усталык корныжо (3 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Орина кова»

Повестыште кызытсе илышлан келшыше йодыш-влакым – ача-ава да икшыве, самырык да шонгыен-шамыч кокласе кылым – сүретлымаш. Поро (Орина кова) ден осал вийын (Пестай) ваштүкнымышт, кучедалмышт. Поро, сай ешын кумыкталтме амалже. Произведенийын драматический да трагический пафосшо, келге психологизмже.

Писательын фольклор да этнографий материалым устан кучылтмыжо.

Произведенийын сылнылык ойыртемеже.

С. Эсаулова. Поэт нерген ой (1 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Чодыра»

Марий чодыран шочмо кундемым иктешлыше образше. Лири-ческий геройын шочмэлым, тудын сылне пүртүсшым жаплыме да йоратыме кумылжо.

Почеламутын сылнылык ойыртемеже.

А. Васильев. Поэт нерген ой (1 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Мый йол үмбалне пенгыдын шогем»

Поэтын кызытсе саман, илыш, поро ден осал, пиал нерген луд-шым шонаш таратымыже, шочмо мландым, калыкым йораташ, ма-рий йўлам, тўвырам, пүртүсым аралаш ўжын возымыжо.

Почеламутын чоналтмыже да сылнылык ойыртемеже.

Шке семын лудаш да каңашаш (1 шагат)

М. Ушакова. «Авамын куэже».

мөнгыштө лудаш темлыме книга-влак

А. Александров-Арсак. Ёмыр кыл. – Йошкар-Ола, 1989.

В. Абукаев-Эмгак. Ойпого. – Йошкар-Ола, 2008.

А. Васильев. Ёшаныза. – Йошкар-Ола, 2007.

А. Иванова. Суксо вачүмбак вола. – Йошкар-Ола, 2009.

В. Изилиянова. Кавашке серыш. – Йошкар-Ола, 2009.

М. Илибаева. Кумыл. – Йошкар-Ола, 2003.

Г. Сабанцев-Ояр. Шүмсавыш. – Йошкар-Ола, 2008.

А. Тимиркаев. Валкиза. – Йошкар-Ола, 2012.

М. Ушакова. Умыло мыйым. – Йошкар-Ола, 2004.

Арво Валтон. Эстон сылнымут мастар нерген ой (1 шагат)

Лудаш да тунемаш

«Тиде ик илышетлан мо тыланет күлеш»

Поэтын айдеме илыш пұрымаш нерген шонкалымашыже, ку-рымла дене тургыжландарыше йодыш-влаклан вашмутым кычал-мыже. Почеламутын философий сынже, чоңалтме ойыртемыже.

Ушеш тунемаш произведений-влак

А. Васильев. «Мый йол үмбалне пентгыдын шогем».

С. Вишневский. «Пиал» (ужаш).

Н. Ильяков. «Опак Микита» (роман гыч келшыше ужаш).

Ю. Рязанцев. «Ава шүм».

С. Эсаулова. «Чодыра».

Литератур теорий да историй гыч сведений-влак

Литератур – мутобраз искусство.

- Сылнымут образ нерген шинчымашым келгемдымаш. Персо-наж. Лирический герой. Литератур герой. Прототип. Тўн да второ-степенный персонаж-влак. Литературышто курымашлык теме-влак.

- Сылнымутан литературышто илыш чын да авторын шонен лукмыжо.

- Литератур произведенийын содержанияже да формыж нерген шинчымашым келгемдымаш: тема, тўн шонымаш, пафос, пробле-ме; сюжет да композиций. Действийын виян толмыжо. Конфликт. Пейзаж. Портрет. Сылнымут деталь.

Автор-повествователь, каласкалыше герой. Авторын пози-цийже. Биографий, автобиографий, автобиографический произведе-ний. Произведенийын вуймутшо. Эпиграф нерген умылымаш.

Литератур род да жанр-влак. Эпический жанр-влак: ойлымаш, новелк, эссе, повесть, роман. Лиро-эпический жанр-влак: поэме, балладе, басне. Лирический жанр-влак: почеламут, моктеммур (ода), элегий. Драмым литератур род семын умылымаш. Дра-мын жанрже-влак: комедий, драме, трагедий. Почеламут дене во-зымо роман.

Тўн литератур направлений-влак: романтизм, реализм. Романтический герой.

Литературышто традиций да у сын (новаторство).

- Сылнымутан произведенийын йылмыж нерген умылымашым келгемдымаш. Диалог да монолог. Реплике. Ремарке. Повествова-тельын да герой-влакын йылме ойыртемышт.

- Сылнымутан произведенийыште сылнештарыме йөн-влак. Символ нерген умылымаш.

- Проза да поэзий. Почеламутым чоңымо негыз: почеламутын размерже. Ритм, рифме, строфа нерген умылымашым келгемдымаш.

- Марий сылнымутын ойыртемыже да моло калык литератур де-не икгайлыкше.

Тунемше ий мучаште мом ыштен моштышаш

- Произведенийысе герой-влакын типичный сыныштым рашем-ден кертшаш. • Жанр ойыртемым палышаш.
- Сылнымут образ да сылнымутан литератур, литератур харак-тер да тип нерген умылымаш-влакым умылтарен кертшаш.
- Ушеш тунемме текст-влакым сылнын да устан каласкалышаш.
- Писательын ончыктымо событий ден сүрет-влакым ушышто кучен каласкален кертшаш.
- Произведенийын сылнымут ойыртемым шотыш налын лон-чылышаш.
- Эпический, лиро-эпический да лирический произведений-влакым икте-весешт дене ойырен моштышаш.
- Произведенийын идейный содержанияжым, чоңалтмыжым, образ радамжым, йылме ойыртемым умылтарен сенгышаш.
- Авторын позицийжым, герой да событий-влак деке тудын от-ношенийжым рашемден кертшаш.
- Произведений да герой-влак нерген шке шонымашыжым ой-лен да возен кертшаш.
- Эпический произведенийым (але ужашым) тичмашын, кўчыкын, кўлешыжым ойырен каласкален кертшаш.
- Йодыш-влаклан кумда вашмутым, посна геройлан але герой-влаклан таңастарыме сынан характеристикым пуэн моштышаш.
- Тематике да жанр икгайлык негызеш шочмо литературым руш да моло калык литератур дене таңастарышаш.
- Лудмо произведенийлан (посна ужашлан) простой ден слож-ный планым ыштен сенгышаш.
- Произведенийын идейный содержанияжым да сылнымут тўняжым (тематике, проблематике, тўн шонымаш, пафос; сюжет, конфликт, чоңалтмаш, образ системе, авторын позицийже) лончы-лымо сочиненийым возен кертшаш.
- Шке семын лудмо але изобразительный искусство произведе-нийлан, герой ден событий-влаклан шке шонымым ойлен да возен сенгышаш.
- Изирак эпический да лирике сынан произведений-влакым тичмашын аклыме творческий пашам возен сенгышаш. Сылнымутышто мучаш марте шуйнышо («сквозной») темылан сочиненийым, нравственно-философский да публицистике снан сочинений-эссем возен моштышаш.
- Шкевуж лудмо произведенийлан, ончымо кинолан, спектакль-лан, телепередачылан аклыммутым возен кертшаш.
- Литературно-критический статья-влаклан конспектым да планым ыштен моштышаш.

9 класслан марий литератур ден календарно –тематический планирований

(51 шагат)

Чылаже 51 шагат; арняште 1,5 шагат.

У темылан – 34 шагат, йылме лывыргыме пашалан – 12 шагат, класс деч ордыжто лудмашлан 5 шагат ойыралтыт.

Тунемме книга-влак:

1. «Марий литератур программе 5-9 класс», Йошкар-Ола, 2014.
2. «Марий литератур 9 кл.» учебник-хрестоматий, Йошкар-Ола, 2010
3. Ешартыш литератур _____

№	Урокын темыже	Шагачот	Урокын типше	Урок эртарыме йон	Тергыме йон	Тунемше палышаш/моштымаш	Монгылан паша	Дата	
1.	Ончылмут. Марий сылнымутан литератур нерген умылымаш.	1	У темым тунеммаш	Мутланымаш, лудмаш	Сылнын лудмаш, каласкалымаш	Марий сылнымутан литератур нерген умылымашым келгемдаш, произведений-влакым лудаш кумыландаш			
	Яныш Ялкайн «Андрей Толкын»	6							
2.	Я.Ялкайнын илыш корныжо да творчествыже.	1	У темым тунеммаш урок	Лудмаш, каласкалымаш	Викторина	Я.Ялкайнын илышыж да творческий корныжын познавательный значенийжым умылен			

						налаш			
3.	«Андрей Толкын» повестын содержанийже. 1-5 ужаш-влак.	1	У темым тунеммаш	Лудмаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Повесть негызеш герой- влакын койыш- шоктышыштым пален налаш, сюжетын виянмыжым эскераш.			
4.	7-9 ужаш-влак.	1	У темым тунеммаш Канашымаш Иктешлымаш	Сылнын лудмаш, каласкалымаш, творческий паша, планым чонымаш	Йодышлан вашмут, наизусть	Произведенийын тун шонымашыжым умылен налаш			
5.	Й.Л.П. ужашым сылнын наизусть каласкалымаш	1	Йылме лывыртыме паша						
6.	Андрейын образше.	1	У темым тунеммаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут	Андрейын положительный да типичный улмыжым рашемдаш			
7.	Повестын моло образше-влак	1	У темым тунеммаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут	Герой-влакым ойыртемьштым ужыаш			
8.	Иктешлымаш урок. <i>Литератур теорий: ойлымаш ден повесть, икгайлык да ойыртеж. Тема ден идей. Биографий ден автобиографий. Очерк.</i>	1	Иктешлымаш урок	Беседе, возымаш	Опрос	Сочиненийлан ямдылалташ			
9,10	Й.Л.П. «Андрей Толкын – положительный герой» сочинений.	2	Йылме лывыртыме паша	Беседе, каласкалымаш	Сочиненийым возымаш				
11.	Ш.С.Л.КУ.	1	Канашымаш урок	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут				

Константин Коршунов «Аксар ден Юлавий»		7		Лудмаш, танастарымаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут				
12.	К.Коршуновын илыш корныжо да творчествомже. «Аксар ден Юлавий» драмыже.	1	У темым тунеммаш, иктешлымаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут, тест	Драматургын биографийжым палаш, драме нерген ушештараш			
13.	Ялантайын образше.	1	Йылме лывыртыме паша	Беседе, каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Тун геройын образшым чын умылаш			
14.	Курайын образше.	1	У темым тунеммаш	Лудмаш, танастарымаш	Йодышлан вашмут	Курайын шыде, осал князь улмыжым умылаш			
15.	Й.Л.П.. Ялантай ден Курайын образыштым танастарыме характеристике	1	Канашымаш урок	Лудмаш, танастарымаш, каласкалымаш	Викторина	Кок турло князь-влакын образыштым танастарен мошташ			
16.	Юлавий – ныжыл поэтический образ.	1	У темым тунеммаш, Пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Лудмаш, каласкалымаш, содержаний почеш планым чонымаш,	Йодышлан вашмут, Тест,	Характеристикым пуэн мошташ			
17.	Аксар, Изерге, Тулбай – марий калыкын чолга эргышт.	1	Йылме лывыртыме паша	Канашымаш, планым чонымаш	Сочиненийым возымаш	Чолгалыкыштым, луддымылыкыштым эскераш.			
18.	Удырамаш-влакын илышыште верышт(Эчавий, Тойвий, Йылдавий)	1	У темым тунеммаш, Пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Лудмаш, содержаний почеш каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Удырамаш обра-влакым чын умылаш			
19.	Драмын чоналтме ойыртемеже. <i>Литератур теорий: Дrame, трагедий, чоналтмыже,</i>	1	Икшлымаш урок	Диалог дене лудмаш	Сылнын лудмаш	Термин-влакым палаш, ойырен мошташ.			

	<i>сюжетше.</i>								
20,2 1	Й.Л.П. Сочинений	2	Йылме лывыртыме урок	Каласкалымаш, текст дене паша	Йодышлан вашмут				
	Никандр Ильяков «Опак Микита»	9							
22.	Н.Ильяковын илыш-корныжо да творчествыже.	1	У темым тунеммаш,			Писательын биографийжым палаш			
23.	«Опак Микита» романын темыже, идейже.	1	У темым тунеммаш	Сылнын лудмаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут,	Романын сюжетшым, герой-влакын койыш-шоктышыштым эскераш			
24.	Опак Микитан образше.	1	Йылме лывыртыме паша	Канашымаш, планым чонымаш	Опрос	Опак Микитан чон моторлыкшым ужыш мошташ			
25.	Й.Л.П. Келшыше лирический отступленийым наизусть сылнын каласкалымаш	1	Йылме лывыртыме паша	Индивидуальный паша	Йодышлан вашмут,	Наизусть каласкалымаш			
26.	Сидыр Опакын образше.	1	У темым тунеммаш	Каласкалымаш, текст дене паша,		Микитан ачажын образшым умылаш			
27.	Праско – тыглай марий удырамаш.	1	Канашымаш урок	Каласкалымаш, танастарымаш,	Йодышлан вашмут,	Удырамашын образшым моштен суретлымым ужаш			
28.	Й.Л.П. «Праскон образше гоч марий удырамашын ожнысо да кызытсе илышыжым ончыктымаш».	1	Йылме лывыртыме паша	текст дене паша,	Характеристикым возымаш				
29.	Класс тушман образышт.	1	У темым тунеммаш,	Каласкалымаш, текст дене паша	Сылнын лудмаш,	Тушман-влакын осал тусыштым ужын			

			Пенгыдемдымаш,			мошташ			
30.	Романын чоналтмыже, сылнылык ойыртемеже. <i>Литератур теорий:</i> Почеламут, поэме.	1	иктешлымаш урок	Текст дене паша	Йодышлан вашмут	Романын сылнылык ойыртемежым эскераш			
31,3 2.	Й.Л.П. сочинений.	2	Йылме лывыртыме паша	текст дене паша,	Сочиненийым возымаш				
33.	«Онтон Йыван» ойлымаш.	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш	Ойлымашын содерж-ым сайын палаш			
Никандр Лекайн «Кугу сарын тулыштыжо»		5							
34.	Н.Лекайнын ылышыже да творчествомже	1	У темым тунеммаш, пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Текст дене паша	Йодышлан вашмут	Писательнын биографийжым сай палаш			
35.	«Кугу сарын тулыштыжо» романын идейно-тематический содержанийже	1	У темым тунеммаш, пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Текст дене паша, каласкалымаш, беседе	Викторина	Романын темыж ден идейжым раш умылаш			
36.	Романыште боец-влакын образышт. Евсей Кочан образше	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе	Содержанийым каласкалымаш	Образ-влакым эскераш Евсей Кочан сын- кунжым, койышыжым эскераш			
37.	Романын чоналтмыже, йылме ойыртемеже.	1	Иктешлымаш урок	Беседе, диспут	Тест але викторина	Раманын сылнылык ойыртемежым эскераш			
38.	Й.Л.П. Роман почеш сочинений (темым шке ойырен налыт)	2	Йылме лывыртыме паша	Беседе	Сочиненийым возымаш				

39.	Ш.С.Л.К. Н.Лекайн «Шонго мичуринец»		Канашымаш урок	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе	Викторина але тест, словарный паша	Мичуринец нерген пален налаш			
Семен Вишневский «Пиал»		6							
40	С.Вишневскийын илыш-корныжо да творчествыже	1	У темым тунеммаш, пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе	Сылнын лудмаш	Биографийжым палаш			
41.	«Пиал» поэмын темыже, идейже.	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе	Содержанийым каласкалымаш	Поэмын содержанийжым чын умылаш			
42.	Совет салтакын образше.	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе	Содержанийым каласкалымаш	Салтакын образшым эскераш			
43.	Поэмын чоналтмыже, йылме ойыргемже, сылнылыкше	1	У темым тунеммаш, иктешлымаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш, йодышлан вашмут	Поэмыште сылнештарыме йон-влакым муаш, нунын кулешлыкышт			
44	Й.Л.П. Сочинений	2	Йылме лывыргыме паша	Беседе	Сочиненийым возымаш				
Миклай Казаков		4							
45.	М.Казаковын илыш-корныжо да творчествыже«Келшымаш» почеламут. Почеламутын йылмыже, сылнештарыме йон-влак	1	У темым тунеммаш, пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе	Содержанийым каласкалымаш	Биографийжым палаш			
46.	Й.Л.П. М.Казаковын «Келшымаш» да Яков Ухсайын	1	Йылме лывыргыме паша	Беседе,	Возымо вашмут	Почеламут-влакын икгайлыкыштым ужын			

	«Йур» почеламутыштым танастарымаш			танастарымаш		мошташ			
47	«Поро кече» почеламут. Почеламутын сылнылык ойыртемже, чоналтмыже	11	У темым тунеммаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш	Содержанийым чын умылаш			
48.	«Лесникын мутшо» почеламут.	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш	Содержанийым чын умылаш			
49.	«Корно ужеш» (поэме гыч ужаш)	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш	Содержанийым чын умылаш			
50	Мария Илибаеван творчествыже. «Орина кова» повестыын содержанийже.	2	У темым тунеммаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш	Содержанийым чын умылаш			
51.	Ю.Рязанцевын творчествыже. «Ава шум» балладе.	1	У темым тунеммаш	Беседе, текст дене паша	йодышлан вашмут				
52.	Иктешлымаш урок		Иктешлымаш урок	беседе					